

**Sygn. akt** V U 136/18

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**Dnia** 30 maja 2018 r.

**Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy**

w składzie:

**Przewodniczący:** SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

**Protokolant:** star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

**po rozpoznaniu w dniu** 30 maja 2018 r. w Legnicy

**sprawy z wniosku** W. S.

**przeciwko** Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

o odstąpienie od zobowiązania do zwrotu nienależnie pobranej emerytury rolniczej

**na skutek odwołania** W. S.

**od decyzji** Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w W.

**z dnia** 15 stycznia 2018 r.

**znak** (...)

**oddala odwołanie**

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

**Sygn. akt** VU 136/18

## UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w W. decyzję z dnia 15 stycznia 2018r.- oznaczoną numerem (...) - ustalił , że od dnia 16 stycznia 2015r. nie przysługiwało W. S. prawo do emerytury rolniczej na podstawie art. 19 oraz art. 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniach społecznych rolników , ponieważ wnioskodawca nie posiadał wymaganego okresu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu .

W konsekwencji zobowiązano wnioskodawcę do zwrotu nienależnie pobranej emerytury rolniczej w okresie od dnia 16 stycznia 2015r. do dnia 31 grudnia 2017r. – w kwocie łącznej 33689,36 zł

Od powyższych decyzji odwołanie złożył W. S., domagając się zmiany zaskarżonej decyzji i ustalenia , że nie jest zobowiązana do zwrotu świadczenia za okres 16 stycznia 2015r. do dnia 31 grudnia 2017r. – kwocie wskazanej w decyzji , albowiem spełniał warunki do przyznania jemu prawa do emerytury rolniczej .

W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca podniósł ,iż emerytura rolnicza została przyznana jemu 3 lata temu i nie widzi podstaw do podjęcia tak ” drastycznej decyzji” .

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział w W. wniósł o jego oddalenie .

W uzasadnieniu przedstawiono argumenty jak w zaskarżonej decyzji . Dodatkowo wskazano , że wnioskodawca posiada łącznie 20 lat 04 miesiące i 12 dni okresów podlegania ubezpieczeniom emerytalno – rentowym , ustalonych na podstawie art. 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników , do których nie zaliczono okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu pracowniczego stosunku pracy .

### **Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy :**

W dniu 07 czerwca 2013r. wnioskodawca W. S. złożył w KRUS Placówka Terenowa w L. wniosek o przyznanie prawa do emerytury rolniczej .

W kwestionariuszu sporządzonym dnia 14 czerwca 2013r. -dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniom społecznym rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego okresu- wnioskodawca wskazał , że od 14 grudnia 1967r. do 06 października 1986r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców oraz od 01 września 1998r. do nadal podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników w KRUS .

Rozpoznając powyższy wniosek KRUS PT w L. dokonała ustalenia okresu podlegania przez W. S. ubezpieczeniom rolników .

W toku postępowania wyjaśniającego organ rentowy ustalił na podstawie kart ewidencyjnych wymiaru i poboru składki na Fundusz Emerytalny Rolników ustalono , że składki na wyżej wymieniony fundusz opłacała matka wnioskodawcy Z. S. w latach 1977-1982.

W okresie od 15 lutego 1996r. do 27 lipca 1999r. W. S. był właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,5865 ha przeliczeniowego we wsi G. .

W dniu 21 maja 1999r. nabyła wraz z żoną nieruchomość rolna zabudowana o powierzchni 13,31 ha w C. gmina R. .

Decyzja z dnia 02 lipca 2013r. Prezes KRUS wydał decyzję o odmowie przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury rolniczej .

W uzasadnieniu wskazano , że W. S. nie udokumentował wymaganego 30 letniego okresu podlegania ubezpieczeniom emerytalno-rentowym rolników.

W uzupełnieniu uzasadnienia decyzji KRUS Placówka Terenowa w L. pisemnie poinformowała wnioskodawcę , że nie zaliczono jemu do stazu pracy – uprawniającego do przyznania emerytury rolniczej – okresu pracy w gospodarstwie rolnym matki od 14 grudnia 1967r. do 06 października 1986r. , ponieważ brak dokumentu od kiedy rodzice posiadali gospodarstwo rolne i o jakiej powierzchni . Ponadto w okresie od 01 stycznia 1983r. do 06 października 1986r. brak jest opłaty składki za domownika .

W piśmie z dnia 02 lipca 2013r. KRUS Placówka Terenowa w L. wezwał W. S. do przedłożenia zaświadczenia z WKU o odbyciu służby wojskowej oraz dokumentów potwierdzających podleganie innemu ubezpieczeniu lub oświadczenia, że wnioskodawca nie podlegał w tym okresie innemu ubezpieczeniu społecznemu (karta 31 akt emerytalnych).

W dniu 27 listopada 2014r. W. S. złożył kolejny wniosek o przyznanie prawa do emerytury rolniczej .

Do wniosku dołączył kwestionariusz , w którym wskazał , że podlegał ubezpieczeniom społecznym rolników :

- od 14 grudnia 1967r. do 06 października 1986r. z tytułu pracy w gospodarstwie rolnym matki Z. S.,
- od 15 lutego 1996r. do 27 lipca 1999r. z tytułu posiadania własnego gospodarstwa rolnego we wsi G. ,

- od 01 stycznia 1999r. do 27 grudnia 2013r. z tytułu własności zabudowanej nieruchomości rolnej we wsi C. ,
- od 17 grudnia 2013r. – nadal z tytułu dzierżawy gruntu w L. .

Do wniosku W. S. dołączył także zaświadczenia na okoliczność posiadania przez matkę gospodarstw rolnych w okresie od 1946r. do 26 maja 1986r. oraz książeczkę wojskową poświadczającą nieodbywanie zasadniczej służby wojskowej – kategoria zdrowia D .

Decyzją z dnia 31 grudnia 2014r. Prezes KRUS odmówił wnioskodawcy przyznania prawa do emerytury rolniczej z uwagi na fakt , że W. S. nie zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej .

W dniu 16 stycznia 2015r. wnioskodawca złożył w KRUS PT w L. rozwiązanie umowy dzierżawy z dnia 17 grudnia 2013r. z poświadczeniem zgłoszenia w starostwie Powiatowym w L. Wydział Geodezji , Katastru i Gospodarki Nieruchomościami .

Dnia 20 stycznia 2015r. Prezes KRUS wydał decyzję o przyznaniu W. S. prawa do emerytury rolniczej od dnia 16 stycznia 2015r.

W pkt. IV ppkt. 2 pouczenia decyzji wskazano , że za nienależnie pobrane świadczenia uważa się świadczenia przyznane na podstawie świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie . W pouczeniu wskazano , że osoba , która nienależnie pobrała świadczenie jest zobowiązana do ich zwrotu (karta 62 akt emerytalnych).

Przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej uwzględniono następujące okresy:

- od 14 grudnia 1967r. do 31 grudnia 1982r. - praca w gospodarstwie rolnym matki jako domownik ,
- od 01 października 1998r. do 30 września 2004r. i od 01 października 2005r. do 15 stycznia 2015r. podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Łącznie – na podstawie przedłożonych dokumentów organ emerytalny uznał za udokumentowane 30 lat 4 miesiące i 2 dni ubezpieczenia emerytalno-rentowego rolników .

W dniu 13 grudnia 2017r. wpłynęła do KRUS PT w L. informacja z ZUS w L. wraz z decyzją ZUS z dnia 11 grudnia 2017r. znak: (...) o przyznaniu prawa do emerytury od dnia 01 października 2017r.

ZUS Oddział w L. wskazał , że do ustalenia emerytury wliczono W. S. okresy zatrudnienia :

- od 26 stycznia 1970r. do 09 lutego 1973r. -w (...) Zakładach (...)
- (...) w L.
- od 24 września 1974r. do 31 marca 1975r. - w (...) Zakładach (...) we W.
- od 15 kwietnia 1975r. do 14 lutego 1976r. - w Przedsiębiorstwie (...) w L.
- od 16 lutego 1976r. do 23 sierpnia 1976r. - w (...) Ośrodku (...) w L.,
- od 24 listopada 1976r. do 14 lutego 1976r. - w Przedsiębiorstwie (...) w L.,
- od 01 marca 1980r. do 31 marca 1990r.; od 01 kwietnia 1990r. do 31 maja 1990r.; od 01 czerwca 1992r. do 29 marca 1993r.; od 09 lutego 1995r. do 28 grudnia 1995r. ; od 23 maja 1996r. do 09 października 1996r.; od 01 lutego 1998r. do 30 listopada 1998r. ; od 01 października 2004r. do 30 września 2005r. - podlegał ubezpieczeniu ZUS jako osoba prowadząca działalność gospodarczą.

KRUS zweryfikował okres podlegania ubezpieczeniu wymagany do przyznania prawa do emerytury rolniczej.

Po wyłączeniu - okresów zatrudnienia od 14 grudnia 1967r. do 31 grudnia 1982r., KRUS - na podstawie art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników - uwzględnił łącznie 20 lat 4 miesiące i 12 dni w następujących okresach:

-14.12.1967 do 25.01.1970

-10.02.1973 do 23.09.1974,

- 01.04.1975r. do 14.04.1975r.

- 15.02.1976r.

-24.08.1976r. do 23.11.1976r.

-15.02.1979r. do 28.02.1980r.

-01.10.1998r. do 30.09.2004r.

- 01.10.2005r. do 15.01.2015r.

W następstwie poczynionych ustaleń Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wydał zaskarżoną decyzję .

**dowód :**

- akta ubezpieczeniowe W. S. prowadzone przez KRUS PT w L. k.1-11,19-20, 31-32, 33- 35,37, 39-40,43, 57-62, 66-72.

**Sąd zważył co następuje :**

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie .

Analizując stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd zwrócił uwagę na fakt ,że wnioskodawca nie zawiadomił KRUS o tym , że w okresie , który wskazywał jako okres pracy w gospodarstwie wolnym matki (tj. 14 grudnia 1967r. do 06 października 1986r.) podlegał innemu ubezpieczeniu z tytułu pracowniczego stosunku pracy oraz tytułu działalności gospodarczej .

W. S. nie wypełnił tego obowiązku mimo , że pismem z dnia 02 lipca 2013r. został zobowiązany przez KRUS do przedłożenia dokumentów podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu lub złożenia oświadczenia , że w tym okresie nie podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu (karta 31 akt emerytalnych).

O tym , że treść w/w pisma była dla wnioskodawcy zrozumiała świadczy fakt , że do wniosku z dnia 27 listopada 2014r. dołączył książeczkę wojskową jako dokument dotyczący odbycia, a w przypadku wnioskodawcy nieodbywania zasadniczej służby wojskowej .

W ocenie Sądu wnioskodawca świadomie wprowadził w błąd stronę pozwaną co do faktu spełnienia przez niego wszystkich przesłanek określonych w art. 19 ust. 2 w części dotyczącej posiadania co najmniej 30 letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego rolników .

Kolejną przesłanką na słuszność tej tezy jest fakt , że mimo prawidłowego pouczenia zawartego w decyzji z dnia 20 stycznia 2015r. – opisanej w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia – W. S. nie wskazał okresów , w których podlegał innemu ubezpieczeniu społecznemu .

W tym miejscu zwrócić należy uwagę na fakt , iż pouczenie o okolicznościach powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń emerytalno – rentowych musi być zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami i wskazywać te okoliczności w taki sposób , aby były zrozumiałe dla osoby , do której są skierowane (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1995r. II URN 46 / 95, OSNAP 1996 / 12 / 174) .

Niniejsze orzeczenie ma, zdaniem Sądu, zastosowanie również co do okoliczności powodujących powstanie prawa do świadczeń.

Z literalnego brzmienia pouczenia zawartego w pkt. IV ppkt. 2 oraz z wezwania z dnia 02 lipca 2013r. jednoznacznie wynikało, że należy wskazać inne okresy podlegania ubezpieczeniom społecznym - poza okresami wskazanymi we wniosku o emeryturę rolniczą – pod rygorem uznania świadczenia jako nienależnego, przyznanego na skutek wprowadzenia w błąd organu emerytalnego.

Pomimo zaistnienia wyżej przedstawionych okoliczności w okresie od dnia 16 stycznia 2015r. do dnia 31 grudnia 2017r. odwołujący się pobierał świadczenie emerytalne wypłacane jemu przez KRUS Placówkę Terenową w L. .

Jak wynika z akt emerytalnych dopiero wiadomość na tę okoliczność KRUS powziął na podstawie pisemnej informacji ZUS 13 grudnia 2017r. ( data wpływu pisma z dnia 11 grudnia 2017r. ) i decyzji ZUS o przyznaniu wnioskodawcy prawa do emerytury od dnia 01 października 2017r.

Zgodnie z treścią art. 84 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych za nienależnie pobrane świadczenia uważa się świadczenia wypłacone pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenia prawa do tych świadczeń „jeżeli osoba je pobierająca była pouczona o braku prawa do ich pobierania” bądź „świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów”, albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd przez osobę pobierającą świadczenia.

Sąd - mając na względzie okoliczności przedstawione we wcześniejszych rozważaniach - uznał za świadczenie nienależne - emeryturę rolniczą wypłaconą wnioskodawcy przez KRUS w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji – uznał za świadczenie nienależne, podlegające zwrotowi.

W tym miejscu podnieść należy, iż – w ocenie Sądu – świadczeniem nienależnym pobranym przez wnioskodawcę jest wysokość wypłaconego jemu przez stronę pozwaną świadczenia emerytalnego w wysokości brutto. Zasadnicze znaczenie w tym względzie ma bowiem fakt, iż Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jest płatnikiem podatku dochodowego.

Przy ocenie materiału dowodowego Sąd nie pominął zapisu art. 26 ust. 1 pkt. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity Dz. U. z 2000r, Nr 14, poz. 176 z późniejszymi zmianami), który stanowi, iż podstawę obliczania podatku stanowi dochód po odliczeniu dokonanych w roku podatkowym zwrotów nienależnie pobranych emerytur w kwotach uwzględniających podatek dochodowy, jeżeli nie zostały one potrącone przez organ rentowy.

Reasumując Sąd – kierując się treścią art. 477<sup>14</sup> & 1 kodeksu postępowania cywilnego - oddalił odwołanie, gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wskazanych w niniejszym uzasadnieniu.